

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN
DIERENWELZIJN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Startbeslissing Complex Project Kustvisie

1. INHOUDELIJK

PROBLEEMSTELLING

De klimaatverandering heeft gevolgen voor alle regio's op aarde: bestaande weerpatronen wijzigen en de zeespiegel stijgt. Als gevolg van hevigere stormen en een stijgende zeespiegel zal de kustbescherming hoe langer hoe meer onder druk komen te staan. Maar ook het hinterland zal steeds meer problemen kennen in kader van afwatering naar de Noordzee en verzilting van de Polders.

Op basis van meetgegevens en diverse klimaatmodellen zijn er wereldwijd diverse inschattingen gemaakt over de klimaatveranderingen en de talrijke gevolgen ervan. Elk van deze inschattingen heeft inherent een onzekerheidsband of waarschijnlijkheidsverdeling. Verschillende klimaatmodellen brengen verschillende fysische en chemische processen al dan niet in rekening.

De onzekerheidsband rond de IPCC klimaatscenario's is, onder invloed van bijkomende gegevens, vergroot. Er is wetenschappelijke consensus dat ijskappen sneller afsmelten dan voorheen en dat er een hogere zeespiegelstijging in de 21ste eeuw kan worden verwacht, waarschijnlijk zelfs meer dan tot nu algemeen aangenomen (Clarck *et al.*, 2015).

Recent zijn nieuwe bevindingen over de invloed van het smelten van de ijskappen op zowel de wereldwijde als de plaatselijke zeespiegelstijging gepubliceerd (Pollard *et al.*, 2015; De Conto and Pollard, 2016; Scambos *et al.*, 2017). Door de waarschijnlijkheidsverdelingen van deze nieuwe bevindingen en modellen te combineren met deze van eerdere klimaatscenario's, kan worden aangetoond dat niet enkel de meest waarschijnlijke waarde voor zeespiegelstijging stijgt, maar dat vooral de meest extreme waarden sterk toenemen, en dit voor elk vooropgesteld IPCC klimaatscenario (Le Bars *et al.*, 2017). Een concrete vertaling van deze scenario's naar de Vlaamse

kust moet nog gebeuren, maar deze bevindingen suggereren een hogere zeespiegel (hoger dan 80 cm) in 2100.

De kust en haar achterliggend gebied is door het huidige gebruik en bebouwing erg kwetsbaar voor de gevolgen van de klimaatverandering (analyse Masterplan Kustveiligheid).

Bij een fors hogere zeespiegelstijging, stelt zich de vraag hoe lang we het huidige kustbeschermingsbeleid kunnen verderzetten, of, tot wanneer de technieken - aan de orde in het huidige Masterplan Kustveiligheid- kunnen worden toegepast. Mogelijks dient zich een fundamentele verandering aan in de wijze waarop vandaag de dag wordt omgegaan met de kustbescherming.

Door de wijze waarop we de laatste decennia omgingen met de natuurlijke processen aan de kust, staat de ecosysteemdienst 'kustbescherming' onder druk. Daardoor zal de verwachte zeespiegelstijging grote maatschappelijke gevolgen hebben, zoals economische schade aan infrastructuur.

De onzekerheid met betrekking tot de te verwachten zeespiegelstijging, en vooral de bovengrens ervan, zal waarschijnlijk de eerstkomende jaren niet worden weggewerkt. Het is daarom niet verstandig om pas met deze inzichten aan de slag te gaan wanneer er relatieve zekerheid bestaat over die bovengrens. Daarenboven zal de zeespiegelstijging ook na 2100 niet stoppen of afvlakken.

Daarenboven vormt het uitstellen van robuuste en flexibele maatregelen in het kader van de kustbescherming, net als het niet doorrekenen van maximale waarden, mogelijks een cumulatieve financiële last. Dit, omdat andere investeringen aan de kust intussen de ruimte voor een kustbescherming met een verder tijdsperspectief innemen.

BELEIDSCONTEXT

Al in 2006 is de Vlaamse overheid een studie gestart om te onderzoeken hoe de Vlaamse kust tegen een zeer zware stormvloed (1000-jarige stormvloed) beveiligd kan worden. Dit heeft in 2011 geresulteerd in het Masterplan Kustveiligheid met 2050 als tijdhorizon. Hierin zijn per kustgemeente diverse maatregelen opgenomen om de kust en het achterland tegen overstromingen vanuit zee te beschermen.

Daarbij is rekening gehouden met een zeespiegelstijging, zoals die toen kon worden ingeschat op basis van de beschikbare wetenschappelijke studies. Het Masterplan Kustveiligheid heeft dus als doel de veiligheid van de bewoners in de kustzone en het laag gelegen achterland te garanderen tot 2050. De harde maatregelen in het Masterplan Kustveiligheid, die een langere levensduur moeten hebben, brengen 80 cm zeespiegelstijging in rekening tot 2100.

Het voorzorgsprincipe indachtig, is het noodzakelijk nu al extremere klimaatscenario's dan tot nu toe aangenomen in rekening te brengen. Als deze scenario's zich doorzetten, dan komt de kustveiligheid van de Vlaamse kust sneller (als gevolg van een snellere zeespiegelstijging) en sterker (als gevolg van een hogere zeespiegel) onder druk te staan.

De investeringen in kustbescherming, met als doel het opvangen van de gevolgen van de zeespiegelstijging, zijn dan ook van aanzienlijke grootte en continu van aard. Het is dus van belang om investeringen af te wegen tegen de langetermijndoelen en bijgevolg ook de maatschappelijke kosten en baten.

Door tijdig te starten met het onderzoek kunnen geïntegreerde oplossingen uitgewerkt worden. Maatregelen en oplossingen zullen daardoor meer doordacht zijn. Deze aanpak biedt de kans om een strategie uit te werken, die stapsgewijs en op maat van de veranderende condities kan

uitgevoerd worden. De bijhorende investeringen kunnen in tijd gespreid worden, en zullen in totaliteit ook lager zijn dan in het geval, waarbij noodgedwongen aanpassingen aan de kustbescherming in veel sneller tempo moeten doorgevoerd worden op een later tijdstip.

Aangezien de onzekerheden bij de projecties van de zeespiegelstijging op de korte en middellange termijn (tot 2050) beperkter zijn dan op de lange termijn (2100), wordt binnen het Complex Project Kustvisie in hoofdzaak deze lange termijn beschouwd. Beschermingsmaatregelen tot 2050, ikv het Masterplan Kustveiligheid, moeten dan ook in het licht van de evoluerende processen en inzichten geëvalueerd en bijgesteld worden. Algemeen dienen de maatregelen flexibel te zijn, zodat ze niet steeds aangepast hoeven te worden aan nieuwe processen ikv klimaatverandering en inzichten in de effecten op onze kust. Daarnaast moet elke maatregel ook robuust zijn - zodat ook de extreme projecties ingerekend worden binnen de maatregelen - en flexibel om de veranderende inzichten in en wijzigende condities van de klimaatverandering op te kunnen vangen.

De effecten van een snellere zeespiegelstijging worden ook alsmaar intenser voelbaar in het hinterland van de kust, de polders. De studie "Waterbehoefte, -gebruik en -aanbod analyse van de kuststreek" van de Provincie West-Vlaanderen (oplevering eind 2018), wil dan ook onderzoeken hoe de zeespiegelstijging interageert met de processen aan land (verzilting, afwatering,...). Daarnaast zijn ook de polderbesturen actief aan de slag met het mitigeren van de effecten van de zeespiegelstijging aan land. Bijkomend lopen ook onderzoeken naar de demografische ontwikkelingen in de kustzone. Deze maatregelen worden opgenomen in het Beleidsplan Ruimte en dienen complementair te zijn aan de maatregelen binnen het complex project Kustvisie.

AANPAK

Het Complex Project Kustvisie is gericht op het ontwikkelen van een lange termijn aanpak van de Vlaamse kustbescherming, met 2100 als tijdshorizon. Het uitgangspunt voor het ontwikkelen van deze aanpak is dat rekening moet worden gehouden met extremere zeespiegelstijgingen dan tot nu toe het geval was in de bestaande beleidsplannen. Dit is te verantwoorden, omdat er almaar meer wetenschappelijke basis is om aan te nemen dat de evolutie naar extremere zeespiegelstijgingen zich kan voltrekken tijdens de komende decennia.

Er is voor gekozen om het besluitvormingsproces te laten verlopen via de daartoe geëigende procedure voorzien in het Vlaamse decreet complexe projecten. Waar relevant is er wisselwerking met de lopende en toekomstige afzonderlijke besluitvormingstrajecten van de federale overheid over de mariene ruimtelijke planning op zee en wordt er afgetoetst met de lopende onderzoeken in het kader van interactie met processen aan land.

Met het decreet van 25 april 2014 en het uitvoeringsbesluit van 12 december 2014 is de regelgeving inzake complexe projecten sinds 1 maart 2015 van kracht¹. De nieuwe procesaanpak moet toelaten om een dergelijk uitdagend project op een transparante manier aan te pakken en een groot maatschappelijk draagvlak te verwerven voor de uiteindelijke oplossingsrichting die de voorkeur wegdraagt. Een complex project is met name een project van groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang, dat baat heeft bij een geïntegreerd vergunningen- en ruimtelijk planproces. Het complex project Kustvisie voldoet aan deze definitie.

---

¹ Zie art. 2, 5° decreet complexe projecten. Wat specifiek moet worden verstaan onder een project van groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang, werd op uitdrukkelijke vraag van de Raad van State, afdeling Wetgeving decretaal verduidelijkt aan de hand van de volgende criteria: '1° de probleemstelling of het programma van het project is meervoudig en omvat diverse af te wegen belangen; 2° het project is onontbeerlijk voor een noodzakelijke verbetering van de woonkwaliteit, de milieukwaliteit, de economische ontwikkeling en/of de mobiliteit; 3° bij de afwending van de betrokken belangen is de maatschappelijke meerwaarde prominent; 4° het project is ruimtelijk structurerend voor het gebied in kwestie of wordt voorzien in een complexe omgeving; 5° het project heeft een grote rechtstreekse of onrechtstreekse socio-economische, ruimtelijke, leefmilieu gerelateerde of verkeerskundige impact; 6° het project houdt ongebruikelijke investeringen en inspanningen in op vlak van ontwikkeling en beheer.' (art. 7). Deze criteria worden behandeld onder 'Complexiteit van het project'.

Deze procesaanpak onderscheidt vier fases: de verkenningsfase, de onderzoeksfase, de uitwerkingsfase en de uitvoeringsfase. De startbeslissing rondt de verkenningsfase af en is het startsein voor de onderzoeksfase. Het verkennend technisch onderzoek identificeerde reeds een breed gamma aan mogelijke bouwstenen en typeoplossingen, die in de onderzoeksfase verder onderzocht kunnen worden. In deze onderzoeksfase zullen combinaties van maatregelen (strategieën) onderzocht worden om invulling te geven aan de kustbescherming in 2100, waarmee de gevolgen van de verwachte zeespiegelstijging zo efficiënt mogelijk kunnen opgevangen worden.

De kustzone, zowel aan landzijde als op zee, is een ruimtelijk drukbezette zone, waar activiteiten en functies van veel belanghebbenden samenkomen. Oplossingen die in eerste instantie het breed maatschappelijk belang op korte en lange termijn dienen, maar ook maximaal rekening houden met de belangen van de kustactoren, zullen binnen een maatschappelijke kosten-baten analyse geprioriteerd worden. Het zoeken van geschikte en toekomstbestendige oplossingen met een groot maatschappelijk draagvlak is een belangrijke uitdaging.

Aan deze startbeslissing wordt een procesnota toegevoegd (zie bijlage), die de projectstructuur omschrijft en aangeeft hoe de verscheidene actoren worden betrokken bij het proces.

De procesnota is, in tegenstelling tot de startbeslissing, een dynamisch document dat in de loop van het proces regelmatig geactualiseerd wordt op basis van nieuwe inzichten of een gewijzigde omgevingscontext.

DOELSTELLING VAN HET COMPLEX PROJECT KUSTVISIE

ÉÉN CENTRAAL DOEL

De centrale doelstelling van het Complex Project Kustvisie is het verder opdrijven van de kustbescherming tegen overstromingen na 2050. De Vlaamse Overheid zal onderzoeken welke bijkomende maatregelen genomen moeten worden, bovenop de maatregelen die reeds van kracht zijn en uitgevoerd worden in het kader van het Masterplan Kustveiligheid, om de Vlaamse kustzone voor te bereiden op de gevolgen van een hogere zeespiegel. Zij zal voor nieuwe klimaatscenario's nagaan welke ingrepen noodzakelijk en nuttig, technisch haalbaar en maatschappelijk relevant zijn, op lange termijn. Zij zal onderzoeken welke aanpak in die scenario's de beste is, en hoe die moet worden gerealiseerd.

Hierbij wordt uitgegaan van de strategische beleidsoptie "beschermen" waarbij bewoning, leefomgeving en economie grotendeels ongewijzigd blijven, met uitzondering van de introductie van nieuwe waterkerende infrastructuur of wijziging van bestaande infrastructuur.

De centrale doelstelling van het complex project Kustvisie is alle mogelijke beschermingsmethodes te onderzoeken:

- op de huidige dijk
- op of nabij het strand
- in de zee

Om de doelstelling van klimaatbestendigheid te realiseren moet tijdens de komende onderzoeksfase eerst en vooral duidelijk worden, wat het inhoudt om voorbereid te zijn op de grotere zeespiegelstijgingen die waarschijnlijk op ons afkomen.

Cruciaal is, dat daarbij ver genoeg vooruit gekeken wordt, op zijn minst tot 2100, om te komen tot oplossingen die lange tijd kunnen standhouden en nut zullen hebben. Gegeven het feit dat het tempo van de zeespiegelstijging onzeker is, moeten oplossingen kunnen evolueren met de zeespiegelstijging, of gaandeweg geïmplementeerd kunnen worden. Dit houdt in dat bijsturing op basis van de evolutie van de klimatologische omstandigheden mogelijk moet zijn, dus, dat de maatregelen robuust, maar ook flexibel zijn.

Binnen de participatieve context van het project zullen ook door het publiek aangedragen andere oplossingsrichtingen, die binnen dit verband en strategisch niveau als 'redelijk' kunnen worden omschreven, worden onderzocht.

3 prioritaire functies

Bij het ontwikkelen van oplossingen en maatregelen om de centrale doelstelling te verwezenlijken, wordt volgende streefbeeld als leidraad gehanteerd:

“Het ontwikkelen van een **veilig**, gezond en multifunctioneel kuststelsel dat op duurzame wijze gebruikt wordt voor menselijke behoeften”.

Het maken van bovenstaande veiligheidskeuzes zal daarom bekeken worden met 3 prioritaire functies in het achterhoofd.

1. Maatschappelijke Baten:

De kustbescherming van de toekomst, bestand tegen extremere zeespiegelstijgingen en daardoor groter en grootschaliger zal focussen op alle processen die zich zowel aan de kust als – hiermee gerelateerd - landinwaarts afspelen. Ze zal - op een andere wijze dan nu het geval is - het gebruik van ruimte en tal van belangrijke maatschappelijke gebruiksfuncties beïnvloeden.

De oplossingen ikv kustbescherming die bestudeerd worden in de onderzoeksfase, zullen in eerste instantie gewogen worden door een maatschappelijke kosten-baten analyse, met 2100 als horizon.

Door de veelheid aan gebruiksfuncties (en belangen) is het risico op conflicten in ruimtegebruik het grootst voor deze functie. De meer kleinschalige private belangen stellen zich hier dan ook tegenover de breed-maatschappelijke en toekomstgerichte belangen. De grote omvang van de kustbescherming van de toekomst, biedt de mogelijkheid om voor zowel economische functies (recreatie, toerisme, blauwe economie, beveiliging van havens en scheepvaart, landbouw, visserij en andere economische functies), als natuur en milieu te streven naar maximale win-win-situaties. Dit kan relevant zijn voor de toegevoegde meerwaarde die men nu al zoekt voor deze functies.

Zorg voor de duurzaamheid van de tewerkstelling in deze sector en mogelijkheden om te groeien, binnen de doelstellingen van een integrale Kustvisie, zullen dan ook een rode draad zijn binnen het uitwerken van maatregelen.

Indien dit het geval is zal dit verder gecommuniceerd worden naar en oplossingsgericht overlegd worden met de daartoe voorziene structuren en gremia die bevoegd zijn voor deze problematieken.

Binnen de participatieve context van het project zullen ook stakeholders en publiek voorstellen kunnen aandragen, die op hun maatschappelijke meerwaarde zullen worden onderzocht en - na evaluatie- in het onderzoekstraject kunnen opgenomen worden.

2. Natuurlijkheid

De Vlaamse kust is gekenmerkt door een bijzonder intensief toeristisch-recreatief en economisch gebruik. De instandhouding van het kustecosysteem, dat in zijn essentie de functionele koppeling tussen zee en duinen omvat, is daardoor nu al een uitdaging. Bij toename van de zeespiegel zullen de onderliggende processen bij ongewijzigd beleid nog meer onder druk komen te staan, waardoor de ecosysteemdienst 'kustbescherming' nog kleiner dreigt te worden: een zichzelf versterkend negatief effect.

Het Complex Project Kustvisie wil bij het zoeken naar maatregelen en oplossingen voor een klimaatbestendige ontwikkeling van de kustzone vertrekken van het terug gezond en duurzaam functionerend maken van het kustecosysteem. Zo werkt het Complex Project Kustvisie verder op de basisaanname van het Masterplan Kustveiligheid, namelijk dat het werken met de natuurlijke processen die zich aan de kust voordoen, de basis is van de vernieuwde visie en harde maatregelen als laatste redmiddel wordt gehanteerd. Het kustecosysteem mag dan ook niet extra onder druk komen te staan door de maatregelen die nodig zijn in de strijd tegen de klimaatverandering, en prioritair wordt bovendien gekozen voor maatregelen die het systeem kunnen versterken².

3. Economie

Binnen het Masterplan Kustveiligheid wordt prioritair ingezet op de bescherming van de bevolking. Bij grotere zeespiegelstijgingen komt echter ook het economisch en toeristisch functioneren van de kust en kusthavens onder druk te staan. We denken hierbij bv. aan de maritieme toegankelijkheid en operationaliteit van de in zee gebouwde voorhavens van Zeebrugge.

Als belangrijkste zeehaven direct aan de zee gelegen moet de maritieme toegankelijkheid, waaronder zowel zeescheepvaart als binnenscheepvaart vallen, van de haven van Zeebrugge absoluut gevrijwaard worden én in de toekomst aangepast blijven aan de noden van de verder evoluerende scheepvaart.

De kustvisie zal daarom moeten aangeven welke maatregelen kunnen getroffen worden om het functioneren van de zeehaven van Brugge, maar ook de andere havens, op het gewenste peil te houden.

BIJZONDERE INZICHTEN

Binnen het onderzoek van de verkenningsfase is gebleken dat grote hoeveelheden zand nodig zullen zijn voor een aantal types oplossingen die nodig zijn op langere termijn (na 2050).

---

² Om een beoordeling te maken van de mogelijke gevolgen van maatregelen zal beroep gedaan worden op de ecosysteemvisie die de afgelopen jaren in de verkenningsfase werd ontwikkeld. Als eerste stap in deze visie werd de huidige toestand omschreven, met aandacht voor ecosysteemcomponenten, processen en ecosysteemdiensten. Op basis daarvan werd nadien een toekomstvisie ontwikkeld (toestand in 2100) en een beoordelingstool om projecten/ingrepen te toetsen aan de visie.

Dit instrument houdt rekening met de veelzijdigheid aan ecologische processen en effecten, en levert op objectieve wijze informatie aan. Naast informatie over welke en hoe ecosysteemfuncties beïnvloed worden, geeft het instrument ook aan of de gestelde ecosysteemdelen en gebruiksfuncties zoals die in de visie voorop worden gesteld gerealiseerd kunnen worden.

Er zijn weliswaar onderling tussen de types grote verschillen in de effectieve omvang van de benodigde hoeveelheid zand. Op basis van kennis en ervaring met baggerwerken in de Belgische context is echter gebleken dat aanvoer van dergelijke hoeveelheden, van de thans bekende indicatieve bronnen tot de zones waar de kustbescherming van de toekomst potentieel kan worden opgericht, zal leiden tot een uitvoeringstermijn van vele jaren tot mogelijks decennia.

Daarnaast zijn de zandvoorraden eindig, zeker voor de Vlaamse Kust en zijn de versterkende effecten van het opgraven van zand –het creëren van opstuwende obstakels, op de kustwaartse zeestroming nog niet volledig gekend.

Deze inzichten dienen meegenomen worden in de volgende stap van het complex project en dienen vertaald te worden naar een uitvoeringsstrategie, met maatregelen die reeds op kortere termijn geïntroduceerd kunnen worden, indien nodig reeds in de periode vanaf 2020, maar ook op middellange termijn voorafgaand aan 2050.

GEOGRAFISCHE AFBAKENING

De kustvisie heeft betrekking op een geografisch afgebakend gebied dat zich zowel zeewaarts als landwaarts t.o.v. de huidige zeeeringslijn situeert.

De zeewaartse grens is tijdens de verkenningsfase gesitueerd op een beperkt aantal kilometer voor de kust omdat gebleken is dat een nog verder zeewaartse gelegen zeeering te weinig effectief zal zijn, te grootschalig wordt om nog technisch haalbaar te zijn en kan leiden tot ongewenste morfologisch evoluties van de zeebodem over een groot gebied.

De landwaartse grens wordt bepaald door enerzijds die gebieden die potentieel kunnen overstroomd worden onder een falende zeeering bij extremere zeespiegelstijgingen, en anderzijds door die gebieden die beïnvloed worden door een falende zoetwaterafvoer van de waterlopen in de kustvlakte naar de zee. Het is immers belangrijk om een goede afstemming te bereiken met oplossingen die in andere fora worden uitgewerkt voor een geblokkeerde zoetwaterafvoer door de gestegen zeespiegel, voor de toenemende droogteproblematiek en de zoetwatervoorziening in de kustvlakte zoals die kan optreden in de toekomst.

Zoetwateraanvoer uit het Scheldebekken en het IJzerbekken wordt beschouwd als exogeen voor de Kustvisie.

De grenzen met de buurlanden Nederland en Frankrijk bakenen het gehele gebied verder af.

Deze gebiedsafbakening is niet bedoeld als starre grens. Indien noodzakelijk, kan voor specifieke thema's over deze grenzen heen gekeken worden. Samenwerking over de visievorming met de buurlanden wordt actief opgepakt via de bestaande structuren en kanalen.

BEVOEGDE OVERHEID

Kustbescherming is op basis van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een bevoegdheid van het Vlaams Gewest. Gezien de Vlaamse overheid bevoegd is om maatregelen te nemen in dit kader, is het logisch dat zij optreedt als bevoegde overheid in het kader van het Complex Project Kustvisie.

Omdat de concessie- en vergunningverlening voor activiteiten op het Belgisch Continentaal Plat, met inbegrip van de procedure tot beoordeling van de milieueffecten, in handen is van de Federale overheid, met name de staatssecretaris voor de Noordzee als vergunningverlenende overheid, zal het Complex Project Kustvisie samenlopen met het afzonderlijke federale besluitvormingsproces over deze aangelegenheid.

Ter vrijwaring van de zones op zee die in aanmerking komen voor het uitvoeren van deelprojecten en lange termijnoplossingen werd vanuit Vlaanderen reeds een aanvraag ingediend in het kader van het herzieningsproces van het Marien Ruimtelijk Plan. Zo wordt ernaar gestreefd dat het zesjaarlijks te herevalueren federaal Marien Ruimtelijk Plan en de Vlaamse beleidsvisie voor de kustzone zo veel mogelijk op elkaar worden afgestemd.

OMSCHRIJVING COMPLEXITEIT VAN HET PROJECT

Het project voldoet aan de criteria van artikel 7, §1, van het decreet complexe projecten:

- De probleemstelling is meervoudig en omvat diverse af te wegen belangen. Het zoeken naar een efficiënte manier om de bevolking, het achterland en de infrastructuur blijvend te beschermen tegen overstromingen bij snel veranderende klimaatomstandigheden staat centraal. Alle verschillende oplossingsalternatieven dienen een afdoend antwoord te bieden op vlak van kustbescherming (het meest algemene belang). Maar even goed moet ook rekening worden gehouden met de verscheidene andere functies die de kustzone vervult. Bij de afweging van de betrokken belangen is de maatschappelijke meerwaarde prominent. Dit proces moet daarom toelaten tot een breed gedragen aanpak te komen, waar verschillende sectoren, beleidsniveaus, belangenorganisaties en de inwoners van de kustzone kunnen achterstaan.
- Het project is ruimtelijk structurerend voor het gebied in kwestie. Het gaat om een complexe omgeving met tal van in rekening te brengen functies. De ruimtelijke druk in dit gebied is nu reeds hoog, wat het project extra uitdagend maakt.
- Het project heeft een grote rechtstreekse en onrechtstreekse socio-economische en ruimtelijke impact.
- Innovatieve strategieën en maatregelen moeten worden meegenomen in het onderzoekstraject.
- De problematiek is reëel maar de echte omvang en impact van het probleem is nog steeds onbepaald, wat betekent dat het onderzoeks- en besluitvormingstraject gestoeld moet zijn op flexibiliteit en bijsturing, en dat voortschrijdend inzicht een grote rol zal spelen.
- De realisatie van maatregelen zal mogelijk grote investeringen en inspanningen vergen op het vlak van ontwikkeling en beheer.

PARTICIPATIETRAJECT

De aanpak volgens de procedure complexe projecten houdt een hoge mate van transparantie in, waarbij, zelfs reeds vóór het nemen van de startbeslissing, breed informeel overleg met belanghebbenden wordt gevoerd. In voorliggend dossier wordt deze aanpak gevolgd.

Het Complex Project Kustvisie wordt opgevolgd door een speciaal daartoe opgerichte Beleidscommissie Complex Project Kustvisie. Dit is een overlegplatform waar alle relevante Vlaamse en federale overheden (administraties en kabinetten) overleg plegen, onder leiding van het kabinet van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken.

Het Stakeholdersforum Complex Project Kustvisie, onder leiding van de gouverneur van West-Vlaanderen, verenigt de andere belanghebbenden (onder meer de kustgemeenten, havenbesturen, natuurverenigingen, toeristische sector, provincie Zeeland en West-Vlaanderen).

De als bijlage bij de startbeslissing opgenomen procesnota werd intensief besproken binnen de Beleidscommissie Complex Project Kustvisie. Voorafgaandelijk aan de startbeslissing werden twee bijeenkomsten georganiseerd van het stakeholdersforum Complex Project Kustvisie, op 31 maart 2017 en op 28 september 2017.

Een grote betrokkenheid van alle actoren tijdens de loop van het complexe-projecten-traject blijft het uitgangspunt. Ook in de onderzoeksfase zal worden ingezet op een transparante en open communicatie, en zal werk worden gemaakt van een participatief proces, waarbij alle ideeën en kennis van de actoren zullen worden meegenomen.

In samenwerking met het stakeholdersforum, zal een communicatie- en participatieplan opgesteld worden, waarbij transparantie, overleg en partnerschap de sleutelbegrippen vormen.

Een onafhankelijk wetenschappelijk-technisch comité zal worden opgericht om de kwaliteit te borgen van de oplossingen en varianten die tot stand komen in de kennisuitwisseling tussen overheid en stakeholders binnen het participatief proces.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Een startbeslissing in het kader van artikel 7, §1, van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten is een beslissing op krachtlijnen, die voorafgaat aan een definitieve beslissing, in casu het voorkeursbesluit. Overeenkomstig artikel 15, §2, 4°, en artikel 6, §5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting dan ook niet vereist.

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het in de procesnota voorziene studiewerk wordt reeds in het kader van de bestaande budgetten opgevangen.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

De goedkeuring van de startbeslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

De goedkeuring van de startbeslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

De startbeslissing houdt geen regelgeving in en vereist dan ook geen reguleringsimpactanalyse.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan de startbeslissing van het complex project Kustvisie in de zin van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten;
2. de minister bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer te gelasten met de uitvoering van voornoemde startbeslissing;

Deze startbeslissing houdt geen budgettaire of financieel engagement in vanwege de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlage:

- Procesnota